Ч. 114 (908). Львів, пятниця 24. мая 1918. Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3.)

З України.

Новий київський митрополит.

В неділю, дня 19-го мая, в Софійськім Соборі відбули ся вибори київського митрополита.

У виборах брало участь 280 делеґатів. Керував виборами відомий Евльогій Волинський. Він був і є кандидатом на митрополита. Крім нього були ще кандидати: Димитрій уманський, Антоній харківський і Плятон херсонський. Результати виборів такі: Антоній одержав 161 голосів, Димитрій 117, Платон і Евлогій по 1 голосі.

Представники промислу, торговлї, фінансїстів і сїльського господарства у гетьмана Скоропадського.

На засіданю зїзду висше згаданих представників дня 17-го мая сего року голова зїзду здав звіт з принятя делеґацій зїзду гетьманом Скоропадським. — Рано сього дня делеґація зїзду зложена з голови зїзду і членів президії була принята гетьманом. Голова витав гетьмана від першого зїзду представників промислу, торговлї і сїльського господарства і заявив про бажане всїх представників економічних сил України віддатись ділу улаштованя нового державного громадського й економічного питаня. Як на перше завдане уряду показав голова на необхідність зміцненя законности і влади, котра берегла би права громадян, а в области економічної політики — затверджене інституту приватної ініціятиви.

Гетьман подякував за привитане і сказав, що він і уряд в своїй роботі особливо підтримують громадські сили, котрі працюють над утворенем добробуту України. Далї гетьман вислухав в коротких словах про положене діл в сільсько-господарській области і в промислових районах. При кінци своєї промови висказав гетьман певність, що представники економічних сил України розвитком своєї самодіяльности утворять міцні підвалини державного житя України і на сю самодіяльність буде опиратись уряд. — На сїм закінчилась авдієнція.

Делеґація укр. правничого товариства у мінїстра суд. справ проф. Чубинського.

Дня 17-го мая була у проф. Чубинського, мініїстра судових справ, делеґація від укр. правничого товариства, в томуж складі, в якому була у гетьмана: на чолї делеґації письменник Орест Левицький і дд. Войткевич-Павлович, Р. Лащенко і Г. Вовкушевський. Делеґація мала довгу розмову з мініїстром з приводу сучасного становища судової справи на Україні. Розмова з принціпіяльного ґрунту перейшла на зовсім реальний. Делеґати висловили мініїстрови свій протест з приводу усуненя членів українського правничого товариства від праці в законодатних комісиях, до якої праці нове міністерство закликало всїх — тільки не членів українського правничого товариства. Розмова з мініїстром — як доносить „Відродженя“ — хвилями мала дуже острий характер; хвилювались делеґати, хвилював ся і п. мініїстер. Він рішуче запротестував, коли один член делеґації назвав його для Київа „новою людиною“, мініїстер нагадав, що він син відомого українського діяча. Дуже острий характер приняла розмова, коли мініїстер зазначив, що він, стоючи на принціпі незмінности судіїв, не може не дати членам київської судової палати права залишитись на своїх становищах. По його проєкту, ухваленого вже радою міністрів, всї члени палати, які бажали би залишитись — залишають ся на своїх посадах і таким чином залишають ся навіть і ті, хто явно вороже весь час ставив ся до українського руху. — Делеґати нагадали мініїстрови, що нїхто і не мріє втручатись в його право, але в інтересах загально-національної справи бажано, щоби мініїстер справедливости в часї, коли орґанізує ся український суд, прислухав ся до голосу громадських правничих орґанїзацій, бо громада — великий чоловік; нехтувати-ж орґанїзацію фаховців і не прислухатись до їх голосу — се губить справу.

Нарештї мініїстер зазначив, що він згодить ся, щоби в кождій комісії, які під сю пору власне орґанізують ся, як на примір термінольоґічна, було по одному представнику українського правничого товариства. — В останню комісію він запросив Ореста Левицького.

Прощаючись, мініїстер підчеркнув, що він всеж таки має надію, що між українським правничим товариством і ним знайдеть ся підстава до порозуміня.

Нова часопись в Київі.

Незабаром у Київі зачне виходити нова ґазета, яка буде обслугувати інтереси селянства. Ґазета буде безпартійна і по цїні доступна для незаможного селянства.

Науменко в кабінетї?

В Раді мініїстрів зазначаєть ся кандидатура Науменка на становиско мініїстра віроісповідань. З ним ведуть ся під сю пору переговори.

Український православний Собор.

По згоді з державними властями відповідно до постанови українського православного Собору з дня 19-го січня сего року друге засїдане українського православного Собору має розпочатись 23-го мая с. р.

Севастополь ізольований!

Українська телеґрафічна Аґенція доносить з Одеси: В місцевих морських колах зазначують, що Севастополь в даний мент фактично ізольований. Севастополь не має телеґрафічного і почтового получення.

Пізнають ся на Поляках.

„Dziennik Narodowy“ доносить з Київа, що українські власти виповідають масово посади Полякам, котрі дотепер займали державні посади. Виповіджено навіть працю інжинірам комунікації. Супроти того стала ся актуальною справа повороту тих урядників до Польщі. До німецьких властий напливають вже численні поданя о позволене на поворот. Ся відомість годить ся з донесенями німецьких кругів, що нове українське правительство вести-ме політику з виключенем польських і російських тенденцій.

Як відомо — кінчить згаданий дневник — правительство Скоропадського стремить до відсепарованя України від Польщі.

Поляки на Україні орґанізують ся.

Дня 7-го мая сего року відбув ся в Київі зїзд польських комісарів київської ґубернії під проводом начального ґуберніяльного комісаря Кручкевича. Наради тревали три дни. Предметом нарад були справи просвітні і економічні. Стверджено, що цїлий ряд польських кружків, удержуваних під протекторатом польського виконуючого комітету, розвиває ся успішно. Фонди на сю цїль черпаєть ся з так званого „податку народового“. Ухвалено між иншими утворити шкільну Раду, яка удержувала би контролю і опіку над польським шкільництвом на провінції, ділаючи спільно з істнуючою вже „Мацержою“.

Дїдичі закликають військо для охорони засївів.

У. Т. А. доносить з Одеси: Управа союза земельних власників вислала раді мініїстрів телеґраму, зазначуючи, що селяни, передвиджуючи відібране від них земель із урожаєм, які заняли до приходу чужоземного війська на Україну, виганяють на сїножати й озимину худобу і старають ся знищити урожай поміщицьких земель. Се загрожує великими наслідками для цїлого краю, головно відібєть ся шкідливо на хлїбному вивозї. Тому управа настоює, щоб ужити заходів в справі охорони засївів шляхом розісланя по цїлому краю окремих австро-німецьких відділів. (!)

Резолюції 5-ого конґресу української с.-д. револь. партії.

Пятий конґрес української соціяльно-демократичної революційної партії по сучасній хвилї ухвалив таку резолюцію: 1) Укр. революція в своїому розвитку висунула гасла державної самостійности України і корінних соціяльних реформ, що вивело революцію і поставило розвязане її завдань від чинників міжнародних. 2) (Улягла конфіскаті). 3) Остаточне розвязане завдань української революції звязано з ростом революційного пролетаріятського руху на заході.

Тому пятий конґрес української соціяльно-демократичної революційної партії проголошує:

В сучасний мент зусиля пролетаріяту мусять бути направлені: а) на орґанізацію і збільшене своїх сил і рішучу боротьбу з усїми проявами, як контр-революції і протидержавних і проти-українських тенденцій пануючих нинї верств (далї цензурна люка). б) на обіране шляхом орґанізованої політичної роботи дрібних земельних власників, від великих земельних власників, в) на завязане зносин з Інтернаціоналом і утворене міжнародної акції на користь України. 4) В полї-

тичній і національній боротьбі пролетаріят мусить висувати гасло негайного переведеня виборів і негайного скликаня Всенародніх Українських Установчих Зборів. 5) В своїй роботі партія повинна провадити рішучу боротьбу за збережене всіх реальних здобутків революції. 6) Партія всіми силами мусить здержувати пролетаріят від виступів на шлях анархічної боротьби і направляти його на шлях організованих політичних виступів.

Зі з'їзду українських соціялістів-федералістів.

Київ 19. мая 1918 р.

Головний комітет партії соціялістів-федералістів.

Зїзд партії соц.-федералістів, що відбув ся в днях 10—12 с. м. вибрав такий склад головного комітету: С. Єфремов, А. Ніховський, С. Шелухин, В. Прокопович, І. Чопівський, М. Кушнір, О. Шульгин, К. Мацієвич, М. Корчинський, Ф. Слюсаренко, К. Лоський і О. Саліковський.

З доручення головного комітету партії соц.-федералістів відвідали вчера німецького посла п. Мума члени комітету К. Лоський, К. Мацієвич і О. Саліковський. Делеґація повідомила п. Мума, що німецькі власти заарештували богатьох членів зїзду Селянської Спілки і без судового порядку та якогось обвинувачення тримають їх в ріжних місцях. Комітетови партії відомо, що арештованих в деяких київських вязницях тримає ся в дуже злих умовах, що п-і Н. Ткаченкова перебуває в тюрмі без предявлення їй обвинувачення і що стан її здоровля небезпечний, що чинять ся арешти просто на вулиці (напр. Одиниця — члена Малої Ради і депутата від Чернигівщини до Укр. Установчих Зборів, проф. Шевця директора вугільного департаменту міністерства торгу, члена Малої Ради і депутата від Київщини до Установчих Зборів, Перебийноса). З сього приводу комітет партії соц.-федералістів заявляє через свою делеґацію п. Мумови протест, а разом з тим просить виконати, чи має бути осуд над арештованими і чому, коли має, та справа відтягає ся.

Посол Мум заявив делеґації, що то не його справа, що коли вважати суд незалежним, то нехай суд і рішає вільно про долю арештованих. Його-ж Мума, торкають ся тільки справи дипльоматичні та торговельні.

Вислухавши се делеґація поставила п. послови такі запитаня: 1) Чи елементарна гуманність обходить п. посла і коли ні, то до кого власне з представників німецької держави треба за тим удати ся? 2) Хто власне на Україні покликаний обороняти достоїнство і честь німецької держави, і хто нарешті може дати відповіди на запитаня делеґації, бо делеґація вважає, що справа незаконних арештів українських громадян однаково обходить, як українське громадянство, так і німецький народ, в імени інтересів якого арешти чинять ся.

На се п. Мум відповів, що він довідаєть ся про причини арештів, добуде певних інформацій і про наслідки повідомить одного з членів делеґації.

Постанови зїзду.

В справах політичних зїзд ухвалив:

1. Партія підчас складання своєї проґрами виходила з того погляду, що найбільше реальним і корисним для України є федеративне єднане з Росією.

Дальші політичні обставини, — централістична і свойокорисна політика російського уряду, суспільства і партій, ворожість їх до дійсного федералізму і нарешті большевицька авантура — висунули ідею самостійности української держави.

Рахуючись з новими реальними умовами житя, партія соц.-федералістична визнала державність України і весь час в своїй парляментарній та загальній політиці підтримувала сю ідею і спряла консолідації української держави.

Але разом з тим партія розуміє, що ідея федералізму в політичному житю має таке саме загальне світове значіне, як в соціяльно-економічному житю — соціялізм, і тому сі ідеї мають залишити ся провідними думками партії.

Як соціялізм єднає всі трудящі маси всього світа, так федералізм містить в собі ідеал того всесвітнього єднаня держав, яке тільки її може бути надійною запорукою проти імперіялізму і війни.

Що до близших перспектив, то рахуючись з реальними обставинами житя Росії, партія для даного моменту має виключити всяку можливість федеративного звязку з Великоросією.

Але разом з тим єднане з иншими сусідами, які утворюють нині свою державність, партія повинна ухвалити можливим і баханим для інтересів України.

2. До конституції, яка видана була гетьманським урядом, партія відносить ся рішучо неґативно, як до абсолютистичної і антидемократичної, так само не демократичним і в богатьох випадках реакційним і протидержавним вважає партія сучасний кабінет міністрів, ставить ся в рішучу опозицію до нього і забороняє його членам вступити до його складу.

3. Визнаючи, що в українській державі державною мовою повинна бути українська мова, зїзд партії вимагає, щоб по всіх українських установах державною мовою вважала ся тільки мова українська, через що все діловодство на протязі найкоротшого часу повинно бути заведеним українською мовою, а права инших мов на Україні мають бути забезпечені законом.

4. Маючи на увазі, що в Українській Народній Рапублиці до сього часу не установлено, хто вважаєть ся в ній громадянином її, через що не можна їй поставити нікому вимог про виконане державних обовязків, ні покликати до відповідальности за протидержавні вчинки її зраду, а разом з тим вважаючи на те, що не тільки посади звичайних урядовців української держави, а навіть посади міністрів і їх товаришів обсаджують ся людьми, про яких невідомо, якої вони орієнтації і чи визнають себе підданими української держави, що дає їм безкарну можливість провадити політику на користь инших держав, а на шкоду українській державі, або бувши на українській державній посаді, служувати противно інтересам української держави на користь иншим державам, зїзд партії вимагає, щоб негайно був виданим її переведений в житє закон про укр. громадянство.

5. Визнаючи для орґанізації української держави, заведене доброго ладу і касоване всякої анархії необхідно потрібним орґанізацію елементів держави, а саме: влади, народу і території, на що належну компетенцію має тільки Установча Українська Народна Рада чи сойм, партія вимагає, щоб на протязі 4-х місяців було скликано в місті Київі на підставі закону про громадянство, Всенародну Українську Установчу Раду (сойм) і ухвалює визнати затягане сеї справи противним інтересам української держави.

Листи з подорожи по Україні.

VI.

(Золотий шпихлір для осередних держав).

Никопіль місточко невелике, але як усі місточка і села на Україні, дуже розлоге. Позаяк лежить над Дніпром і окресність дуже урожайна в зерно, була тут торговля збіжем значна. В місті видно велику скількість маґазинів на збіже, власність колишних торговців збіжем. Тепер ті маґазини майже всі замкнені, бо збіжева торговля стала державним монополем і ніхто, крім державних орґанів, не сміє куповати збіжа. Тому привозять хліборобы зерно до визначених їм маґазинів, там важить ся, означаєсь якість і чистоту, та видасть їм посвідку, з котрою ідуть до канцелярії монополі і одержують гроші. Ціни за збіже певної якости і чистоти суть постійні або, як тут говорять, „тверді". А о скілько збіже нормальній якости не відповідає, то відповідно до проценту занечищення і ваги обтягають або додають певні процента до тої постійної ціни. Ціна на збіже розмірно ту висока. Сто кґ. коштує 35 рублів, то є на наші гроші 87 корон 50 сот., коли у нас установлена центральною стала ціна виносить 40 К за 100 кґ., отже ріжниця більше чим в двоє більша.

Зараз на другий день по моїм приїзді, прибули делеґати з Катеринослава з тамошної ґубернської управи монополі збіжевої пп. Дубровський і Стройник, оба учинені аґрономи і люди фахові. І я мав з ними в ділах тригодинну конференцію і богато всього розвідав. Сє дуже поважна орґанізація, яку я ту стрінув, і се піднесло мого духа що до життєности української державности.

Примірно в однім Миколаєві має той уряд на баржах (кораблях без машин) 285 ваґонів пшениці, а скільки по складах, то й не говорити. Розуміє ся, робота за час панованя большевиків була припинила ся, но все таки удало ся удержати апарат, і він вже розпочав своє діло. Стройник, свідомий Українець, на котрого голову наложили були большевики 50.000 рублів, значить чоловік, що представляє не-аби яку вартість.

З Никополя прийшлось мені в ріжні сторочц і міста виїздити за обовязковими ділами. Перша дорога випала до Іваненкова. Їхалисьмо маленьким пароплавиком, званим „Мука", який був сам по собі гарний, але машини мав дуже поганенькі. Що години ставав, щоби набрати води до котлів і зробити пару на високе давлене. Ся робота тревала завсе не менше одної години. І той час ми споживкували, щоби погуляти по Великому Лузі. Великий Луг, се великий комплекс Дніпрових островів, поперерізуваний Дніпровими відногами. В сій порі, коли Дніпро іззаступлених снігів має богато води і розливаєсь, покриває ся майже дві третини Великого Луга водою і тоді виглядає все як море. Лишки ту і там видко зелені повислення, острівчики, на яких пасе ся худоба. При берегах богато вербини і лоз, та вони всі тепер до половини під водою, а лиш верхи їх сторчать із поверхні. Богато ту землі покритої піском, якого Дніпро наносить. На лузі нема ніяких осель, а пасе ся тільки множество худоби, коний і овець, а над берегами ту і там порозкидувані усадьби (ніби колиби, ніби буди) рибаків, котрі ту рибу ловлять і у Никопіль продавати возять.

По десяти днях припало мені вдруге вибратись до Іваненкова. Сим разом мали ми кращий пароплав, що називав ся „Флігель-адютант Веселкин". Образ був ще гарнійший, бо всьо позеленіло і Дніпро розілляв ся ще ширше. Там стояло все наше товариство, в котрім находив ся і представник від українського правительства п. Стройник, на палубі корабля і подивляли Дніпро і Великий Луг, до то колись Запорожці господарювали. По повороті звідтам мусів я вибатись в одно до Ушколки, до Малої і Великої Лепетихи, Катеринослава і др. В Катеринославі ночувал у родичів п. Стройника, котрі мають там свій власний дім. В родині, як часто на Україні, два старші члени зросийщені в державних школах, два молодші знову Україні, — а родичі говорять і по українськи і по російськи.

Спростоване. В попереднім листі (ч. 111) має стояти: Люди ту (в Перевізьких Хуторах) з малими виїмками не приставали до большевиків.

Прохолода для польських меґальоманів.

Всїм остає ще в свіжій памяти, як то по зїзді монархів в головній кватирі розписувались польські часописи про те, що головною точкою цісарських нарад було не що иншого, як рішеня польського питаня. Тимчасом показуєть ся, що цісарі зовсїм не клопотали своїх голов над рішенєм „найважнійшої квестії европейскої полїтики“. Ось що пишуть про те головнійші німецькі дневники:

„Berliner Tageblatt“ доносить: Супроти донесень австрійської преси про минувший зміст договорів, заключених в головній кватирі, запевняють тепер на певно, що про австро-польську розвязку не може бути бесіди. Покищо, як здаєть ся є в проєкті тісне чисто-господарське зближенє між польським королївством а Австро-Угорщиною і Німеччиною... Подробиці що до жадної точки ще не усталені.

„Voss. Ztg.“ пише: „Дня 12. мая не запало що до східного питаня ніяке рішенє. В австро-угорській пресї появили ся в тій справі донесеня, що не відповідають дійсности. Вони викликують фальшиве враженє, начеби прийшло до згоди на австро-польську розвязку. Сї поголоски фальшиві; радше мусїли би вони уважати ту розвязку як занехану, тим більше, що вона не знайшла признаня у всїх міродатних чинників Австро-Угорщини.

„Frankf. Ztg.“ доносить з Берліна: Не відповідає правдї, що оповідають з одної інтернованої сторони, начеби остаточно постановлено (на зїздї) австро-польську розвязку польської справи. Противно; ми маємо підставу уважати австро-польську концепцію в тій формі, в якій пропаґують її деякі австрійські круги, занеханою. Так само в міродатних австрійських кругах не видно вже від довшого часу зовсїм сильного заінтересованя в так зв. австро-польській розвязці, а і в Польщі широкі круги відступили від того пляну. Німецькі міродатні круги добачують найщасливійшу форму полагодженя польської справи в можливо найтїснійшім господарськім зближеню Польщі до Німеччини і Астро-Угорщини, — коли би при тім Польща також під полїтичним зглядом увійшла в тїсні зносини з Німеччиною, то те повитано би очевидно радісно“.

Ось так має ся річ з „найважнійшом заґадненєм европейскей полїтики“.

Що так має ся річ з польською справою, се потверджує і віденський корреспондент краківської „Now-ої Reform-и“, що депешує їм з Відня таке:

„Бувший президент польських міністрів Кухаржевський мав нагоду говорити про розвязку польської справи з ґр. Буріяном, як він лише приїхав з Великої Головної Кватири. Кухаржевський заявив що „вислїд конференції з ґр. Буріяном був дуже відємний. Нема нинї мови про Австро-польську розвязку. Ґраф Буріян заперечив, будьтоби в головній кватирі взагалї обговорювано польську справу. Польську справу буде трактувати ся, як справу „посереднього значіня“ і рішати в ній будуть Німцї“.

Правда віденська польська пресова аґентура розписує ся, що Австрія таки не зреґиґнувала з Австро-польської концепції при нарадах цісарів в головній кватирі. Однак за те польське правительство оголошує окремим комунїкатом, що „не має ніякої відомости про се, будьтоби запали рішаючі постанови в польській справі“.

Думаємо, що заяви Кухаржевського і польського правительства є більше віродостойні, як писаня польської пресової аґентури.

На закінчене згадаємо, що віденський кореспондент „Lemberger Zeitung“ довідуєсь, що в головній кватирі говорено вправді про польську справу, але в иншім змислї, як подавано в пресї.

В кождім разї не рішано її в Великій Головній кватирі, але лишено її рішенє на будуче. Вислїд сего рішеня в великій мірі залежати буде „від наших Поляків“ (значить: будьте панове-Поляки крепкі, бо буде зле! — Ред.).

З усего того виходить, що донесене нашого корреспондета з Відня, подане на основі розмови з укр. парляментаристом, було вірне.

Добрі „союзники“ осередних держав.

Польські дневники широко розписують ся про битву під Каневом.

Так пр. „Naprzód“ доносить, що частині другого польського корпуса з командантом і старшими офіцерами вдало переправитись під Каневом на другий беріг Дніпра. „Nowa Reforma“ знов довідуєть ся, що вислїд битви є пригноблюючий, бо почетні умови капітуляції для другого корпуса зістали скасовані тому, що деякі полки, як пр. 14, 15 і 16 полк піхоти та полк інжинерії не згодились на капітуляцію і боронили ся далї. Одно крило дісталось в полон, а друге і центр розбили ся на малі відділи і завернули до Дніпрових бродів на південь від Золотоноші. — Німецькі війська йдуть за ним в погоню. Події з другим корпусом мати-муть той наслідок, що мабуть і корпус Мусніцкого Німцї розоружать.

„Gazeta poranna“ розписує ся в стилю Сенкевича про „несподіваний напад“ Німців та про хоробрість, з якою било ся польське військо проти Німців. Так отже, „славно повписала ся польська піхота, артилерія й польські улани“, котрі „виконували шаржу на німецькі скорострїли, зганяли їх з позиції і брали добичу“. Тому й „втрати німецькі мають бути грубо значнійші, як польські“.

Ось-як патентовані кандидати на „союзників“ і „забором перед сходом“ осередних держав відносять ся до одного з будучих контрагентів. „Добрих“ союзників виховують собі Німцї — нема що казати!

Як знамените pendant до сих польських боїв з Німцями на сходї приносять сегоднїшні польські дневники заповідь таких-же боїв на західнім фронті.

Іменно славу польського жовніра беруть ся збільшити й Американські Поляки, що теж вступають в бій з осередними державами. Американський поручник Ґонсьоровський прибув до Бордо з відділом американських Поляків і заявив, що другий такий відділ „польського війська“ є вже в дорозї до Франції.

Заворушеня в Ірляндії.

Анґлійські урядові донесеня вказують на те, що події в Ірляндії приняли грізний характер. Анґлійське правительство взялось до драконських заряджень. Арештовано всїх парляментарних послів, що були членами сінфайну.

Правительство має мати докази їх вини. Між арештованими знаходять ся письменники: Darr l. Figgis, H. Fellowes і Dr H yes. В Дублїнї арештовано понад сто осіб. Дня 18. с. м. арештовано провідника сінфайну посла ґр. Плюмкента. Льойдляйтнант Ірляндії оголосив проклямацію, в якій говорить про заговір і зрадливі зносини деяких підданих з Німцями.

Цісарська пара в Царгородї.

А австро-угорській амбасадї відбув ся обід в честь цісарської пари. — Опісля цісар Карло з жінкою поїхали попрощатись зі султаном в його палатї і відїхали на зелїзничий дворець, де їх приняв наслїдник престола в товаристві князїв, великого везира і міністрів. О год. 10-тій вечером поїзд двірський відїхав.

Нові демонстрації в Празї.

В понедїлок повторились великі демонстрації в Празї на площі св. Вячеслава. Товпа співала „Гей Сльоване“ з новим підробленим текстом. Заарештовано около 80 осіб. В Народнім домі на Віноградах відбуло ся ві второк віче соціялїстів, на якім виголосили промови посол Станек і поет Макар.

Чехи їдуть на західний фронт.

Київ, 20 мая. Люди, що вернули з Росії, оповідають, що відносини між Чехами і большевиками ставали в останніх часах щораз то більше напружені, ба й явно ворожі. В наслїдок того всї Чехи, що служили при чесько-словацькій бриґадї і ті, що ще до сеї пори не бороли ся проти осередних держав, їдуть окремими поїздами до Архангельска, а відси через Анґлію на західний фронт.

Чеські відділи в Росії, що творились з австрійських полонених, входили зразу в склад царської армії, били ся завзято за часів Керенського, головно на галицькім фронтї, де раньше стояли в австрійських мундурах (Потутори - Бережани—Озірна—Тернопіль), з черги пішли на службу Української Народньої республики; з приходом большевиків перейшли на їх сторону, а тепер покидають большевиків і під опікою Анґлії переносять ся до Франції.

„Одноцїльний славянський фронт“.

Віденські часописи доносять з Праги, що голова Чеського Союза п. Станек висказав ся, що наради в Празї спричинять утворене одноцїльного фронту всїх Славян враз з Італїйцями. Поляки і Італїйцї мають на будуче радити спільно з Чехами у всїх актуальних справах. Посол Станек сказав, що винесено позитивні постанови, та з легко зрозумілих причин годї їх виявити.

Конець війни Росії з Україною і Довщиною.

Москва. 20. мая. „Ізвестія“ большевицького совітського правительства оголошують слїдуючий комунїкат російського начального вожда: Відповідно до бажаня совітів України і Донщини вів я через два місяції воєнні операції проти німецько-української інвазії. Тепер наші війська вицофали ся поза границї України начертані третим універзалом і згідно з постановою берестейського договору розоружили ся. Заявляю, що воєнні операції укінчено і я складаю зі себе обовязки начального вожда військ полудневих републїк.

До сеї заяви додають Ленін і Троцький слїдуючі примітки:

Нерозоружені ще доси військові частини армії полудневих републїк мають розоружити ся після переходу через границю совітської републики. Про се має ся сповістити німецькі і українські військові відділи і має ся їм предложити, щоби вони припинили воєнні операції і визначили демаркаційну лінію.

НОВИНКИ.

— **Що воно значить?** Жандармерія окружила цілий Львів і не позволяє привозити до Львова середників поживи з доохресних повітів. Се причиняє ся, що голод у Львові з кождим днем зростає.

— **До Й. Ексцеленції п. Намісника!** Дістаємо таке письмо: Ще 4. мая 1917 р. вніс я належно удокументоване подане до ц. к. Намісництва, в якім просив виплатити на мої руки платню брата Романа, котрий був концептовим урядником в дирекції львівської поліції, а котрий тепер (від 1914 р.) находить ся в російській неволи. В поданю зазначив я, що брат домагаєть ся від мене негайної присилки потрібних йому конечно гроший, а я серед теперішних тяжких часів не в силі йому помочи з власних фондів; длятого пожаданий бувби можливий поспіх в полагодженю мого поданя. Минали місяці, а ц. к. Намісництво мовчало. Я написав один урґенс, написав другий — надармо. Пишу жалобу до Президії ц. к. Намісництва — і се без успіху. По перенесеню бюр ц. к. Намісництва до Львова прошу лично дотичного п. референта в департаменті I. б. о полагодженє мого поданя. Кажуть мені, що такі справи лежать їм передовсім на серци і обіцюють, що до кількох днів мати му гроші. З кількох днів зробилось три місяці. Іду знов. Довідуюсь, що моє подане є вже від двох тижнів в обрахунковім бюрі. Удаюсь там, обіцюю, що до тижня дістану гроші. Сю обіцянку дано мені 16. цвітня. Сьогодня маємо вже 23 мая, а відповіди на моє подане, внесене ще 4. мая 1917 р. і доси не маю. Не в силі добитись свого права урґенсами й прошенєм, відношусь отсею дорогою до Ексцеленції Пана Намісника і прошу його о ласкаве посередництво до панів референтів з дотичних департаментів ц. к. Намісництва. — Свщ. Др Яр. Львицький.

— **Централя відбудови краю.** Краєва Централя для господарської відбудови краю зачинає урядову діяльність у Львові з початком червня. Від дня 24. мая до 6. червня не треба посилати до Централї ніяких писем. У Львові бюра містити муть ся: Президія при ул. Коперника ч. 11. II. поверх, Секція I. — ул. Коперника 9., Секція II. — площа Марійська (Франц. готель), Секція III. — ул. 3. мая, Секція IV. — ул. Коперника 11., Секція V. — Ліндого 9. Відділ рахунковий — Коперника 9., а уряди помічні — Коперника 11.

— **Д. Дорошенко виступив з партії.** „Нова Рада“ з 21. мая доносить, що Д. Дорошенко, ставши товаришем міністра і управляючим міністерством закордонних справ, виступив з партії соціялістів-федералістів.

— **Гетьман Скоропадський проти вільних козаків.** Вільні козаки не признають, як звісно, нового правительства. Вони бють ся тепер з большевиками. Щоби їх покорити, вислав проти них гетьман Скоропадський відділи свого війська. Та козаки побили гетьманські війська на голову.

— **Бібліотеки на Україні.** Бібліотечно-архівний відділ при українськім міністерстві освіти почав збирати подрібні відомости про істнуючі на Україні бібліотеки, маючи на меті утворити сіть бібліотек в цілій українській державі.

— **Фінансісти з Проскурова.** Австрійські власти закрили і запечатали місцеву торговельно-купецьку біржу, а членів біржі увязнили за спекуляції при виміні рублів на корони.

— **Образок з Минська.** З російських міст, занятих німецьким військом, є Минськ — здаєть ся — найінтереснійший. Німці увійшли до нього як „освободителі“, прогнавши з нього большевиків, які немилосерно рабували населенє. Скорий прихід Німців перешкодив різні російських офіцирів, яку большевики плянували та виконати свого пляну вже не встигли. Війна, а головно остані події, зробили мешканців Минська дуже легкодушними. Театри переповнені, так само кіна і каварні, хоч дорожня там неймовірна. Оловець на прим. коштує три марки, російська офіцирська шапка 75 марок. Та сим ніхто не журить ся. Улиця Ґубернаторська та Сахаревська переповнені жадобними променади жінками, які мабуть і понад сю променаду й не мають иншої роботи. Яскині гри також переповнені. Грають головно в „телефона“ і „двайцять один“. Політикою ніхто не сушить собі голови. Між грачами богато був. рос. офіцирів.

— **Всеукр. зїзд кооператив.** Центр. укр. кооперативний комітет скликав на 26-го мая в Київі всеукраїнський зїзд кооператив.

— **Керенський в Америці.** Одна з амстердамських часописий довідуєсь з Льондону, що в Америці дожидають Керенського. Він має на меті поборювати большевицьку пропаґанду.

ОПОВІСТКИ.

Пятниця, дня 23-го мая 1918.

Нині: 24-го мая: греко-кат.: Мокія мч. римо-кат.: Іванни вд.

Завтра: 25-го мая: греко-кат.: Епіфанія і Г., римо-кат.: Урбана п.

| **Ліцитація** військових вибракованих коний здібних до рільничих робіт відбуде ся у Львові дня 26. мая 1918. о год. 8. рано за личаківською рогачкою в касарни уланів краєвої оборони. До ліцитації можуть ставати лишень рільники, які потребують коний до ужитку у власнім господарстві. Виключені є гандлярі і посередники. Право ставати до ліцитації набуває ся на основі леґітимації, які видають рільникам їх староства (після приналежности) згл. ц. і к. рільничі Експозитури. — З „Сіл. Господаря“.

| **Зі школи ім. М. Шашкевича** у Львові при ул. Скарбківській ч. 26. Приватні іспити для хлопців, і дівчат з чотирох кляс народної школи і з першої кляси виділової будуть відбувати ся в часі від 1. до 10. червня 1918 р. Дир. Танчаковський. 3—3

| **П. Палащук**, тит. підхорунжий У. С. С., тепер у Київі, зволить дати про себе знак житя. — Ред. „Укр. Слова“. 3—5

| **До послідних подій в Київі.** Фотоґрафічні знимки жовнярів розорудженої Німцями „синьої дивізії“ можна набути в обох укр. книгарнях у Львові.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

ОГОЛОШЕНЯ.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

	У Львові:	В краю і державі:	За границею:	
На рік	44·— К.	56·— К.	На Україні	56 карб.
„ півроку	22·— „	28·—	В Німечині	56 мар.
„ чвертьроку	12·— „	15·— „	В инших державах	84 фр.
„ місяць	4·— „	5·— „		

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:
Стрічка двошпальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 1·50 К.; в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошеня за осібною умовою.

Видає і відвічає за ред. Др Сидір Голубович. Друкарня Артура Ґольдмана, Львів Сикстуська 19.